

ศึกษาวิเคราะห์ระบบเสียงและระบบคำในภาษาของชาวญ้อกูร ในตำบลบ้านไร่
อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
An Analytical Study of Phonology and Morphology of Nyah Kur's
Language in Ban Rai Sub-district, Thep Sathit District,
Chaiyaphum Province

จำนงค์ ปุผาลา

Chamnong puphala

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkomrajavidyalaya University

E-mail: wimone1@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์ระบบเสียงและระบบคำในภาษาญ้อกูรในตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบคำ ในตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาหมวดคำจากพจนานุกรม 3 ภาษา คือ ญ้อกูร-ไทย-อังกฤษ ของศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ โดยนำคำพื้นฐานไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษา และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แล้วนำเสนอเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

ระบบคำของภาษาญ้อกูรที่พูดในบ้านไร่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เป็นภาษาลักษณะน้ำเสียงที่ไม่มีวรรณยุกต์มีความแตกต่างระหว่างความสั้น-ยาวของสระที่ทำให้คำมีความหมายต่างกัน เป็นคำพยางค์เดี่ยวและคำสองพยางค์ คำหลายพยางค์มีจำนวนน้อยมากในคำสองพยางค์ พยางค์ที่สองจะออกเสียงหนักกว่าพยางค์แรก ภาษาญ้อกูรเป็นภาษาคำโดดมีการคำยืมมาจากภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยอีสาน ภาษาถิ่นโคราชมาใช้เป็นบางคำศัพท์ที่มีลักษณะคล้าย ๆ คำซ้ำเป็นจำนวนมาก แต่ความหมายของคำศัพท์คำเดียวกับรูปศัพท์ที่ซ้ำนั้นไม่เกี่ยวข้องกัน คำสองพยางค์ในภาษาญ้อกูร จะประกอบด้วยพยางค์หลักและพยางค์รอง ซึ่งพยางค์หลักจะอยู่ตอนท้ายของคำพยางค์รองจะอยู่พยางค์แรกของคำเสมอ เช่น /lahuut/ “หญิงสาว” เป็นต้น

คำสำคัญ: ระบบเสียง, ระบบคำ, ภาษาของญ้อกูร

Abstract

The Research on " An Analytical Study of Phonology and Morphology of Nyah Kur's Language in Ban Rai Sub-district, Thep Sathit District, Chaiyaphum Province" was aimed to study the word system in Ban Rai Sub-district, Thep Sathit District, Chaiyaphum Province. The researcher studied the word category from 3 dictionaries, namely, Nyah Kur -Thai-English: Prof. Dr. Theeraphan Luengthongkam using the basic words to interview the language speakers and the obtained data were analyzed and presented descriptive.

The research result finds that:

The word system of the Nyah Kur spoken in Ban Rai, Ban Rai Sub-district, Thep Sathit District, Chaiyaphum Province, is a non-tonal intonation language, with a difference between the short and long vowels that make the word have different meanings, it is one-syllable words and the two-syllable words, the many-syllable words are very few. In two-syllable words, the second syllable is pronounced heavier than the first syllable, Nyah Kur is a single word language. These word are borrowed from standard Thai, Isan Thai, and Korat dialect used as some of the terms similar to many repetitions. However the meanings of the same words as the repeating forms are irrelevant. Two-syllable words in the Nyah Kur language consist of the primary and secondary syllables which the primary syllable is at the end of the word. The secondary syllable is always the first syllable of the word, such as / lahuut / "girl", etc.

Keywords: Phonology System, Morphology System, Nyah Kur's Language

1. บทนำ

ประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีภาษาและวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์เสื่อมสลายไปในศตวรรษนี้ได้แก่ ของ กะซอง ซำเร ซะโอง (ซุง) โเซ่ (ทะวีง) ลัวะ (ละเวือะ) มลาบรี อัมบริบิซู ซาไก ละว้า (ก่อง) มอเกลิ้น อุรักละโวย และญัฮกุรเนื่องจากในปัจจุบันมีการใช้ภาษาราชการเป็นภาษากลางในการติดต่อสื่อสาร การพูดภาษาท้องถิ่นจึงค่อย ๆ ลดน้อยถอยลง จนอาจถึงขั้นตายไปพร้อมกับคนเฒ่าคนแก่ที่เหลืออยู่น้อยเต็มที ซึ่งหากปล่อยให้ภาษาท้องถิ่นสูญสิ้นไป ก็เท่ากับการทำลายภูมิปัญญา สังคมชุมชน และครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้สูญสิ้นตามไปด้วย คนในชุมชนที่เป็นเจ้าของภาษาจึงร่วมกับสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

มหาวิทยาลัยมหิดลและ สกว. (สำนักงานภาค) ดำเนินการจัดทำโครงการฟื้นฟูภาษาและวัฒนธรรมขึ้นเพื่อให้ภาษาท้องถิ่นเหล่านี้ได้มีโอกาสสืบทอดต่อไป โดยเฉพาะภาษาญ้อฮูร์ ซึ่งนับว่ามีคุณค่าทางประวัติศาสตร์เป็นอย่างยิ่งเนื่องจากมีหลักฐานว่าเกี่ยวข้องกับภาษามอญโบราณสมัยทวารวดี ที่สำคัญคือไม่มีการพบในประเทศอื่นเลย (อนันต์ ลิมปคุปถาวร และคณะ, 2549: 19)

ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งในเอเชียอาคเนย์ที่มีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากนอกเหนือจากชาวจีน ชาวเขา ชาวญวนอพยพ และชาวไทยมุสลิมแล้ว ยังมีไทยกลุ่มเล็ก ๆ ที่อาศัยกระจุกกระจายอยู่ทั่วประเทศ แต่ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้ส่วนใหญ่ได้ผสมกลมกลืนกลายเป็นไทยไปเกือบหมดสิ้นแล้ว เช่น พวกมอญและพวกญวนเก่าที่อพยพหลบภัยเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์สำหรับในภาคอีสานของประเทศไทยเป็นดินแดนที่มีวัฒนธรรมหลากหลายซึ่งอยู่อย่างกระจุกกระจายทั่วไป ประชากรประมาณ ร้อยละ 85 เป็นชาวไทยอีสานหรือไทยลาวนอกจากนี้ยังมีกลุ่มชาติพันธุ์อีกหลายกลุ่ม เช่น ย้อผู้ไทย โข่ บรู เยอ ย้อฮูร์ แสก กะเลิงโย้ย พวน ข่า ชนกลุ่มดังกล่าวโดยส่วนใหญ่ได้ปรับตัวผสมกลมกลืนกับสังคมท้องถิ่นและสังคมไทยจนแทบไม่เห็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มแล้ว แต่ยังมีบางกลุ่มที่รักษารูปแบบวิถีชีวิตตามครรลองวัฒนธรรมดั้งเดิมของกลุ่มไว้ได้ค่อนข้างมากบางกลุ่มก็ได้รับการสนับสนุนให้ฟื้นฟูชนบประเพณีขึ้นมาเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและเป็นการเสริมสร้างสีสันให้แก่สังคมส่วนรวมของท้องถิ่นและประเทศด้วยโดยปกติแล้วชนกลุ่มน้อยแต่ละกลุ่มมีเอกลักษณ์ที่เด่นชัด ปรากฏให้เห็นได้หลายกรณี เช่น ภาษา การแต่งกาย ความเชื่อ ประเพณีพิธีกรรม การประกอบอาชีพ อาหาร การกิน ที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาลการเจ็บป่วย นันทนาการบันเทิงตลอดจนงานศิลปกรรมในแขนงต่าง ๆ วิถีชีวิตโดยปกติของชนกลุ่มน้อยในภาคอีสานเป็นวิถีชีวิตแบบสังคมชนบทที่เรียบง่าย สมถะ พึ่งพาธรรมชาติ

ญ้อฮูร์ หรือชาวบน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เนียะฮูร์ เป็นกลุ่มชนชาติพันธุ์ดั้งเดิมของจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา และเพชรบูรณ์ ซึ่งหากมองเผิน ๆ คนเหล่านี้คือชาวบ้านธรรมดาที่ทำมาหากินอยู่ในพื้นที่ แต่ในความเป็นจริงน้อยคนนักที่จะรู้ว่าท่ามกลางกลุ่มไทยและคนลาวอีสานที่อยู่ปะปนกันนั้น มีคนอีกกลุ่มหนึ่งที่อาศัยอยู่พื้นที่นี้มานานและรู้จักพื้นที่นี้ดีกว่าใครคนส่วนใหญ่เรียกพวกเขาว่า “คนดง” หรือ “ชาวบน” แต่สำหรับพวกเขา เรียกตัวเองว่า “ญ้อฮูร์” ซึ่งหมายถึง “คนภูเขา” (ญ้อ แปลว่า คน กูร์ แปลว่า ภูเขา) ส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์เรียกว่า “ละว้า” ในเขตจังหวัดนครราชสีมาและชัยภูมิ เรียกว่าชาวบน หรือ คนดง ชาวญ้อฮูร์ตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณ 3 จังหวัดได้แก่ จังหวัดนครราชสีมาอยู่ในอำเภอปักธงชัย หมู่บ้านที่พบในปัจจุบันได้แก่ บ้านกลาง บ้านพระบึง บ้านวังตะเคียน ฯลฯ จังหวัดชัยภูมิพบอยู่ในเขตอำเภอเทพ

สถิต ได้แก่ บ้านวังอ้ายโพธิ์ บ้านวังอ้ายคง บ้านไร่ บ้านเสลียงทอง บ้านวังตาเทพ บ้านน้ำลาด บ้านท่าโป่ง บ้านโคกสะอาด บ้านสะพานหิน อำเภอบ้านขัว ได้แก่ บ้านวังกำแพง บ้านหนองอ้อ ฯลฯ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ บ้านน้ำลาด บ้านห้วยไคร้ บ้านท่าดัวง และอำเภอเมือง รวมทั้งหมด 23 หมู่บ้าน ซึ่งเดิมพบมากกว่าในปัจจุบัน แต่ได้ถูกกลืนหรือย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่นหมด

ปัจจุบันในประเทศไทยมีกลุ่มชาติพันธุ์กว่า 2 กลุ่มที่ประสบปัญหาอยู่ในภาวะวิกฤตทั้งทางด้านภาษา วัฒนธรรม อัตลักษณ์ และสำนึกร่วมทางประวัติศาสตร์ ทั้งนี้เป็นผลมาจากปัจจัยพื้นฐานหลายประการเป็นต้นว่าการมีจำนวนประชากรน้อย การตกในวงล้อมของกลุ่มชาติพันธุ์อื่นที่มีอำนาจนำในสังคมซึ่งส่วนหนึ่งมีผลทำให้ขาดความภูมิใจในชาติพันธุ์ของตนเองเพราะรู้สึกถึงความด้อยกว่าทางอำนาจ เป็นต้น ทั้ง ๆ ที่กลุ่มชาติพันธุ์เหล่านั้นไม่ว่าจะเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ดั้งเดิม (indigenous people) หรืออพยพเคลื่อนย้ายเข้ามาใหม่ก็ตาม ต่างก็เป็นกลุ่มชนที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ร่วมกับประเทศไทยด้วยกัน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การวิจัยนี้เกิดความชัดเจนในกระบวนการศึกษาประวัติศาสตร์ของชาติพันธุ์ที่สอดคล้องกับเป้าหมายของการวิจัยหลักคือการเน้นกลุ่มชาติพันธุ์ที่จัดอยู่ในข่ายว่าเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่อยู่ในภาวะวิกฤตทางด้านภาษา การวิจัยนี้เลือกกลุ่มชาติพันธุ์ญฮูร์ ซึ่งกลุ่มชาติพันธุ์นี้พูดภาษามอญโบราณ เพราะเป็นกลุ่มที่น่าสนใจอย่างมากในมิติทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี กล่าวคือ ทั้งกลุ่มชาติพันธุ์เลอเวีอะ มอญ และญฮูร์สันนิษฐานกันว่าเป็นกลุ่มประชากรดั้งเดิม เพราะพูดภาษาในตระกูลมอญ เขมร หรือออสโตรเอเชียติก (Austro-Asiatic) ก่อนที่จะมีการอพยพเคลื่อนย้ายเข้ามาของกลุ่มคนที่พูดภาษาตระกูลไทเมื่อราวพุทธศตวรรษที่ 18-19 มีข้อสังเกตที่น่าสนใจประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางภาษาคือเป็นไปได้กลุ่มชาติพันธุ์ทั้งสองกลุ่มคงเป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอย่างค่อนข้างใกล้ชิด หนึ่งในข้อมูลที่น่าจะสะท้อนความสัมพันธ์ข้างต้นนี้ปรากฏอยู่ในตำนานจามเทวีวงศ์ กล่าวคือ ตามตำนานระบุว่าภูเขาวาสุเทพ ซึ่งมีเชื้อสาย “ลัวะ” ได้อัญเชิญพระนางจามเทวีจากเมืองละโว้ ทั้งนี้เพื่อให้มาปกครองเมืองหรือญไฮ (ลำพูน) เมื่อพระนางจามเทวีเสด็จมาถึงพระองค์ได้รับพุงกับขุนหลวงวิลังคะกษัตริย์ของพวกลัวะ ตำนานเรื่องพระนางจามเทวีนี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อพุทธศตวรรษที่ 13 ซึ่งได้สะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างละโว้ซึ่งเป็นเมืองวัฒนธรรมทวารวดีจากภาคกลางที่อพยพเคลื่อนย้ายขึ้นไปทางภาคเหนือและมีปฏิสัมพันธ์กับลัวะที่ปกครองเป็นชุมชนก่อนหน้านี้ ผิดกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่กลุ่มชาติพันธุ์เลอเวีอะและมอญได้แยกพื้นที่กันอยู่อาศัยและขาดการติดต่อทางวัฒนธรรมจากกัน ดังนั้นจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องของการศึกษาหาความสัมพันธ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ข้างต้น

ชาวญฮูร์เป็นกลุ่มคนที่พูดภาษามอญโบราณตรงกับภาษาในจารึกสมัยทวารวดีเมื่อพันปีที่แล้วมีร่องรอยในนิทานของชาวญฮูร์ว่าเคยปกครองพื้นที่ลุ่มมาก่อนแล้วอพยพขึ้นมาที่

ราบสูง จากหลักฐานทางโบราณคดีพบว่าตรงบ้านไร่และช่องซิดมีเศษเครื่องถ้วยโบราณ เช่น เครื่องถ้วยจีน และเขมร มีอายุราวศตวรรษที่ 16-18 แสดงว่าชาวญ้อหรือโบราณตั้งบ้านเรือนและทำการค้าขายกับชุมชนในเขตลำสนธิ

ชาวญ้อ (ชาวนน) ซึ่งเป็นชื่อกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่ค่อยคุ้นหูกันนัก ชาวญ้อ (ชาวนน) เป็นกลุ่มคนที่พูดภาษามอญโบราณอาศัยอยู่มากในเขตพื้นที่จังหวัดชัยภูมิ เพชรบูรณ์ และนครราชสีมา หรือแนวเขตเทือกเขาที่ เป็นรอยต่อระหว่างภาคกลางกับภาคอีสาน เจอรันด์ ดิฟฟลอธ (Gérard Diffloth) นักภาษาศาสตร์ผู้เชี่ยวชาญภาษาตระกูลออสโตร-เอเชียติก (Austro-Asiatic language) หรือมอญ-เขมร ได้วิเคราะห์ว่าภาษาญ้อ (ชาวนน) มีความใกล้เคียงกับภาษามอญโบราณในสมัยทวารวดี ทำให้นักประวัติศาสตร์และนักภาษาศาสตร์ในไทย นำไปอธิบายว่าญ้อ (ชาวนน) คือผู้สืบเชื้อสายมาจากคนในสมัยทวารวดี ซึ่งเป็นรัฐโบราณเมื่อพุทธศตวรรษที่ 12–17 (Diffloth, Gérard, 1984)

ภาษาญ้อ (ชาวนน) อยู่ในสาขามอญ ตระกูลย่อยมอญ-เขมร ในตระกูลภาษา ออสโตรเอเชียติก ลักษณะสำคัญของภาษาญ้อ (ชาวนน) คือ เป็นภาษาลักษณะน้ำเสียง ซึ่งความแตกต่างของคุณสมบัติน้ำเสียงมีนัยสำคัญต่อความหมายของคำ ภาษาญ้อ (ชาวนน) มีคุณสมบัติน้ำเสียง 2 ประเภท คือ คุณสมบัติน้ำเสียงก้องธรรมดา และ คุณสมบัติน้ำเสียงก้องต่ำ หูม นอกจากนี้ยังมีเรื่องความแตกต่างระหว่างความสั้น-ยาวของสระที่ทำให้ความหมายต่างด้วย นอกจากนี้ยังมีการเสนอแนวคิดที่ว่าภาษาที่ไม่เคยมีวรรณยุกต์ หากจะพัฒนาเป็นภาษา วรรณยุกต์ได้นั้นส่วนใหญ่จะต้องผ่านการเป็นภาษามีลักษณะน้ำเสียงมาก่อน โดยการสูญหาย และการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติน้ำเสียง (Phonation type) ของสระ คุณสมบัติน้ำเสียงของสระที่ เปลี่ยนแปลงไปก็สามารถพัฒนาเป็นวรรณยุกต์ได้

จากคำกล่าวข้างต้นทำให้คณะผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องระบบเสียงและระบบคำใน ภาษาญ้อในตำบลบ้านไร่ อำเภเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ เพื่อนำผลจากการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ต่อชุมชนและสังคมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบคำในภาษาญ้อ (ชาวนน) ในตำบลบ้านไร่ อำเภเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อวิเคราะห์ระบบคำในภาษาญ้อ (ชาวนน) ในตำบลบ้านไร่ อำเภเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย 4 กลุ่มคือ 1) กลุ่มผู้รู้ในชุมชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นเวลามากกว่า 3 ปี 2) กลุ่มผู้นำท้องถิ่นทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ เจ้าอาวาส กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีผลงานเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน 3) กลุ่มหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย นักวิชาการวัฒนธรรม วัฒนธรรมจังหวัด ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด ตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแทนครูและอาจารย์ 4) กลุ่มชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีความรู้เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ที่ศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ เป็นการเก็บข้อมูลที่รวบรวมจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ เช่น ตำรา วารสาร บทความ หนังสือ รายงาน การวิจัย วิทยานิพนธ์และเอกสารอื่น ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเรื่องที่จะศึกษามีประเด็นน่าสนใจอย่างไรบ้าง และมีผู้ศึกษามากน้อยเพียงใด รวมทั้งนำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการศึกษาปรากฏการณ์ในชุมชน นอกจากนั้นยังช่วยให้ผู้วิจัยพัฒนากรอบแนวคิดและแนวทางการสัมภาษณ์ และ 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก ตามแนวการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ โดยสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มผู้รู้ในชุมชน 2) กลุ่มผู้นำท้องถิ่นทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ได้แก่ เจ้าอาวาส กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีผลงานเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน 3) กลุ่มหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วย วัฒนธรรมอำเภอ วัฒนธรรมจังหวัด ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด ตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนตำบล ตัวแทนครูและอาจารย์ 4) กลุ่มชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบเสียงและระบบคำในภาษาญ้อกรในตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์ คือ 1) ก่อนเริ่มการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการแนะนำตัว แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ ขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียง และแจ้งข้อมูลแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ว่า การบันทึกเสียงและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะถูกเก็บเป็นความลับและใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น 2) ผู้วิจัยเริ่มทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตามรายประเด็น 3) หลังจากสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการรวบรวมรายละเอียดจากการจดบันทึก วัน เดือน ปี เวลา ชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์ และการบันทึกเสียง ข้อสังเกตต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ 1) รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ข้อมูลทุติยภูมิอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำรงอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ 2) สัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม วิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

4. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาระบบคำภาษาญ้อกรที่พูดในบ้านไร่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ พบว่าภาษาญ้อกรเป็นภาษาลักษณะน้ำเสียงที่ไม่มีวรรณยุกต์มีความแตกต่างระหว่างความสั้น-ยาวของสระที่ทำให้คำมีความหมายต่างกัน ตัวอย่างเช่น คำว่า /chənam/ [เชอะนัม] ‘กระท่อม’ กับ คำว่า /chənaam/ [เชอะนาม] ‘ปี’ ซึ่งความแตกต่างระหว่างความสั้น-ยาวของสระ เป็นลักษณะเด่นในภาษาญ้อกรที่ไม่ปรากฏในภาษาพี่น้องเดียวกันในสาขามอนิก (Monic) คำจะประกอบด้วยพยางค์หลัก และพยางค์รอง ซึ่งพยางค์หลักจะอยู่ตอนท้ายของคำ พยางค์รองจะอยู่พยางค์แรกของคำเสมอ เช่น /lahuut/ [ลาฮูต] “หญิงสาว” ในตัวอย่างนี้ /huut/ [ฮูต] คือพยางค์หลัก ซึ่งประกอบด้วยพยัญชนะต้นเดี่ยว /h/ สระเสียงยาว /uu/ และพยัญชนะท้าย /t/ ลักษณะน้ำเสียงปกติ ส่วน /la/ คือพยางค์รองประกอบด้วยพยัญชนะต้นเดี่ยว /l/ และสระ /a/ ในการบันทึกเสียง จะบันทึกเฉพาะพยางค์หลักเท่านั้น ส่วนพยางค์รองไม่บันทึกลักษณะน้ำเสียง เนื่องจากพยางค์รองออกเสียงเบา ดังนั้นพยางค์รองจึงได้แก่ พยางค์ที่ไม่ต้องลงเสียงหนัก ในคำสองพยางค์หรือคำหลายพยางค์ภาษาญ้อกรเป็นภาษาคำโดด (isolation language) แต่ก็มีคำยืมมาจากภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยอีสาน ภาษาถิ่นโคราช ที่มีรูปลักษณะต่างจากภาษาญ้อกร

หน่วยคำผูกพันในภาษาญ้อกร มักจะไม่มี ความหมายที่ชัดเจน นอกจากทำให้คำมีหลายพยางค์ เกิดจากการเพิ่มหน่วยคำผูกพันเข้ากับหน่วยคำอิสระแล้วจึงจะทำให้มีความหมาย เพราะฉะนั้น เมื่ออาศัยวิธีการสร้างคำแล้ว หน่วยคำผูกพันจึงควรจัดเป็นคำประสมประเภทหนึ่ง คำประสมในภาษาญ้อกรอาจเกิดจากคำภาษาญ้อกรประสมกับคำยืมมาจากภาษาไทยมาตรฐานและภาษาอีสานบ้างเป็นบางส่วน คำประสมในภาษาญ้อกรเวลาเขียนจะติดกัน

ประเภทของคำประสมในภาษาญ้อกร ถ้าตัดคำประสมออกไป ประเภทของคำหลายพยางค์ในภาษาญ้อกรก็จะมีคำอยู่สองประเภท คือ คำมูล กับ คำประสม คำมูลทั้งหลายแม้จะมีหลายพยางค์ก็ไม่สามารถที่จะเป็นคำประสมได้ หรือถ้าเป็นได้อาจต้องใช้เวลาพัฒนาเพราะไม่สามารถแยกมาพูดเป็นส่วน ๆ ได้

ภาษาญ้อกรเป็นภาษาที่มีระบบหน่วยคำ การประกอบเป็นคำ อาจใช้หน่วยเติมศัพท์คำที่เกิดขึ้นใหม่โดยการเติมหน่วยคำเข้าไปในคำหลัก มีทั้งที่เติมข้างหน้าและตรงกลาง (หมายถึง อุปสรรค และอาคม ซึ่งตรงกับ Prefix และ Infix ในภาษาอังกฤษ) ในภาษาญ้อกร

เป็นภาษาที่มีระบบการเติมหน่วยคำ (affixation) เพื่อแสดงลักษณะทางไวยากรณ์ เช่นเดียวกับภาษากลุ่มมอญ-เขมรอื่น ๆ เช่น จากคำนาม เป็น คำกริยา ตัวอย่างเช่น /chaɔr/ [ซัร] “ย่างไม้หรือซัน” (คำนาม) เมื่อเติมหน่วยหน้าศัพท์ /k↔/ [เกอะ] ลงไปจะเป็น /k↔chaɔr/ [เกอะซัร] “อุตด้วยย่างไม้หรือซัน” (คำกริยา) หรือจากกริยาประเภทหนึ่งเป็น กริยาอีกประเภทหนึ่ง ตัวอย่างเช่น /kaɛi/ [ไก] “หัก” (อกรรมกริยา) เมื่อเติมหน่วยหน้า ศัพท์ /t↔/ [เตอะ] ลงไปจะเป็น /t↔kaɛi/ [เตอะไก] “หัก” (สกรรมกริยา) เป็นต้น วิธีการ ประกอบคำ เช่นนี้ เรียกว่า วิธีการแปลงหมวดคำ (derivation) ในปัจจุบันระบบนี้มีการใช้ไม่ มากนัก จากการตรวจสอบจากคำศัพท์ที่ผู้วิจัยได้ใช้เป็นข้อมูล ปรากฏว่ามีจำนวนไม่มาก เหมือนกับคำที่สร้างโดยวิธีอื่น ๆ หน่วยคำเติมเท่าที่พบในภาษาญฮูกร ได้แก่ Prefixed = /c↔/, /ch↔/, /k↔/, /kh↔/, /p↔/, /m↔/, /r↔/, /t↔/ Infix = /-a/, /-b/, /-c/, /-h/, /-m/, /-n/, /-r/, /-u/, /-ha/, /-hl/, /-hr/

หน่วยคำเติมส่วนมากจะเป็นหน่วยคำเติมข้างหน้าคำ เมื่อเติมแล้วมีผลทำให้เกิด คำใหม่ แต่ยังมีเค้าความเดิมอยู่หรืออาจจะมีไม่มีเช่น ความหมายเหมือนเดิม (same meaning) จากคำกริยาแท้เป็น คำกริยา /paɛak/ [ปาก] ‘แตก’ (อกรรมกริยา) เมื่อเติม หน่วยหน้าศัพท์ /t↔/ [เตอะ] ลงไปจะเป็น /t↔paɛak/ [เตอะปาก] ‘ทำให้แตก’ (สกรรมกริยา) ความหมายเปลี่ยน (changed meaning) จากคำกริยาแท้เป็น คำกริยา /chaɔk/ [ซั๊ก] ‘หล่น’ (อกรรมกริยา) เมื่อเติมหน่วยหน้าศัพท์ /k↔/ [เกอะ] ลงไปจะเป็น /k↔chaɔk/ [เกอะซั๊ก] ‘อ่อนลง’ (อกรรมกริยา) เป็นต้น

คำประสมซ้ำ เป็นวิธีการสร้างคำอย่างหนึ่งโดยเขียนซ้ำกันสองครั้งจะไม่ใช้ เครื่องหมายไ้มย้มแต่จะเขียนติดกัน ในภาษาญฮูกรสามารถที่จะแยกได้ว่าคำใดเป็นคำหลัก และคำใดเป็นคำซ้ำออกได้จึงจัดเป็นคำประสมซ้ำ ในภาษาญฮูกรมีคำซ้ำที่มีความหมายกว้าง ขึ้นและคำซ้ำที่มีความหมายเพิ่มขึ้นหรือเน้นขึ้น เช่น คำว่า /kuɛ↔n/ [กวน] ‘ลูก’เมื่อนำคำมา ซ้ำกัน /kuɛ↔nkuɛ↔n/ [กวนกวน] ‘เด็ก’ ทำให้ความหมายกว้างขึ้น คำว่า /m ɔ:ɛɔ/ [เมาะ] ‘สวย’ เมื่อนำคำมาซ้ำกัน/m ɔ:ɛɔm ɔ:ɛɔ/ [เมาะเมาะ] ‘สวยมาก ๆ’ ทำให้เกิด ความหมายเพิ่มขึ้นหรือเน้นขึ้น ยังมีคำศัพท์ที่มีลักษณะคล้ายคำซ้ำเป็นจำนวนมาก แต่ความหมายของคำศัพท์คำเดียวกับรูปศัพท์ที่ซ้ำนั้นไม่เกี่ยวข้องกันเช่น /thoɔN/ [โทง] ‘ขอ’ เมื่อนำคำมาซ้ำกัน /thooNthoN/ [โทงโทง] ทำให้ความหมายเปลี่ยนจากคำว่า ‘ขอ’ มาเป็น ‘ปลาไหล’

เมื่อพิจารณาตามรูปคำ ภาษาญฮูกรไม่มีคำคุณศัพท์โดยเฉพาะใช้อยู่ในระบบ โดยตรงเหมือนตระกูลอินเดียนยุโรป เพราะคำที่จัดเป็นคำคุณศัพท์นั้น อาจเป็นหมวดคำอื่นแต่

นำมาใช้ขยายคำนามอีกทีหนึ่ง ส่วนคำที่ภาษาอังกฤษจัดเป็นคำคุณศัพท์นั้น ภาษาญฮูกรสามารถเป็นคำกริยาก็ได้ เป็นคำคุณศัพท์ก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหน้าที่ของคำนั้น ๆ ดังนั้น เมื่อพูดถึงคำคุณศัพท์ในภาษาญฮูกรจึงควรพิจารณาถึงหน้าที่ของคำเป็นหลักเท่านั้น กล่าวคือ ถ้าหากคำใดมาทำหน้าที่ขยายคำนามก็ถือว่าเป็นคำคุณศัพท์ และคำใดก็ตามทำหน้าที่เป็นคุณศัพท์คำนั้นจัดว่าเป็นคำคุณศัพท์ไปโดยปริยาย

คำนับ (Numerals) คำบอกจำนวนนับ เลขและจำนวนนับ ภาษาญฮูกรมีคำเรียกตั้งแต่ 1 – 10 ซึ่งแตกต่างจากภาษามอญ-เขมรทั่วไปซึ่งมีเพียง 1 -3 หรือ 4 และใช้ภาษาไทยแทนตัวเลขอื่น ๆ

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาระบบคำภาษาญฮูกรที่พูดในบ้านไร่ ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ จากคำศัพท์ 2,600 คำพบว่าภาษาญฮูกรเป็นภาษาลักษณะน้ำเสียงที่ไม่มีวรรณยุกต์มีความแตกต่างระหว่างความสั้น-ยาวของสระที่ทำให้คำมีความหมายต่างกัน เป็นคำพยางค์เดี่ยวและคำสองพยางค์ คำหลายพยางค์มีจำนวนน้อยมากในคำสองพยางค์ พยางค์ที่สองจะออกเสียงหนักกว่าพยางค์แรก ภาษาญฮูกรเป็นภาษาคำโดดมีการคำยืมมาจากภาษาไทยมาตรฐาน ภาษาไทยอีสาน ภาษาถิ่นโคราชมาใช้เป็นบางคำศัพท์ที่มีลักษณะคล้าย ๆ คำซ้ำเป็นจำนวนมาก แต่ความหมายของคำศัพท์คำเดียวกับรูปศัพท์ที่ซ้ำนั้นไม่เกี่ยวข้องกัน คำสองพยางค์ในภาษาญฮูกร จะประกอบด้วยพยางค์หลัก และพยางค์รอง ซึ่งพยางค์หลักจะอยู่ตอนท้ายของคำพยางค์รองจะอยู่พยางค์แรกของคำเสมอ เช่น /lahuut/ “หญิงสาว” ในตัวอย่างนี้ /huut/ คือพยางค์หลัก ซึ่งประกอบด้วยพยัญชนะต้นเดี่ยว /h/ สระเสียงยาว /uu/ และพยัญชนะท้าย /t/ ลักษณะน้ำเสียงปกติ ส่วน /la/ คือพยางค์รอง ประกอบด้วยพยัญชนะต้นเดี่ยว /l/ และสระ /a/ ในการบันทึกเสียง จะบันทึกเฉพาะพยางค์หลักเท่านั้น ส่วนพยางค์รองไม่บันทึกลักษณะน้ำเสียง เนื่องจากพยางค์รองออกเสียงเบา ดังนั้นพยางค์รองจึงได้แก่ พยางค์ที่ไม่ต้องลงเสียงหนัก ในคำสองพยางค์หรือคำหลายพยางค์ คำสองพยางค์หรือมากกว่า คำจะประกอบด้วยพยางค์หลัก และพยางค์รอง ซึ่งพยางค์หลักจะอยู่ตอนท้ายของคำ พยางค์รองจะอยู่พยางค์แรกของคำเสมอ พยางค์หลักลักษณะน้ำเสียงจะดังปกติ ส่วนพยางค์รองจะออกเสียงเบามาก ดังนั้นพยางค์รองจึงได้แก่ พยางค์ที่ไม่ต้องลงเสียงหนัก ในคำสองพยางค์หรือคำหลายพยางค์ จึงทำให้เกิดคำกร่อนคือพยางค์รองจะเป็นคำลดเสียงสระและเสียงสะกดจึงมีเสียงขาดหายไปบางส่วนจึงเกิดการตัดคำให้สั้นลง แต่ความหมายจะยังคงอยู่ครบถ้วนบริบูรณ์หรือเหลือเพียงบางส่วนก็ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้พูดและผู้ฟังเป็นสำคัญ ที่เห็นได้ชัดจะเกิดกับหน่วยเสียงพยัญชนะต้นที่มีหน่วยเสียง /h/ นำหน้า เช่น/hn/ /hm/ /hr/ /hl/ /hw/ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฉัตรียา ชูรัตน์ ที่ได้

ศึกษาเรื่องรูปแบบระดับเสียงซึ่งได้รับอิทธิพลจากคุณสมบัติน้ำเสียงของพยัญชนะและสระในภาษาญฮูร์ ซึ่งพบว่า ค่าความถี่มูลฐานของสระจะสะท้อนให้เห็นรูปแบบระดับเสียงที่เกิดขึ้นในการออกเสียงของผู้บอกภาษามีลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกัน เนื่องจากภาษาญฮูร์เป็นภาษาลักษณะน้ำเสียงที่อาจเปลี่ยนแปลงไปสู่ภาษาวรรณยุกต์ได้แต่ก็คงใช้ระยะเวลาเนิ่นนาน ยาวมาก ๆ (2553: 234)

การวิเคราะห์การสร้างคำภาษาญฮูร์และการศึกษาหมวดคำภาษาญฮูร์จากการศึกษาคำมูลที่อาศัยรูปแบบของคำและหน่วยคำที่มาประกอบให้เป็นคำต่าง ๆ เหมือนกับภาษา ที่มีวิวัตติปัจจัยโดยทั่วไปแล้ว อาศัยลักษณะคำและการสร้างคำของภาษาญฮูร์เป็นหลักโดยรวมคำหนึ่งมาประสมกับอีกคำหนึ่ง ก็จะได้คำใหม่ ที่มีความหมายใหม่นั้น ดังนั้นในการที่จะจำแนกหมวดคำจึงต้องอาศัยเกณฑ์ในการจำแนก คือ ความหมาย ตำแหน่ง และหน้าที่ เพื่อการวิเคราะห์การสร้างคำภาษาญฮูร์และการศึกษาหมวดคำภาษาญฮูร์โดยใช้ประเภทของคำในภาษาญฮูร์ คือคำมูล (simple forms) และคำประสม (compound forms) ในการจำแนกหมวดคำต่าง ๆ คำประสมในภาษาญฮูร์อาจเกิดจากคำภาษาญฮูร์ประสมกับคำยืมมาจากภาษาไทยมาตรฐานและภาษาอีสานบ้างเป็นบางส่วน คำประสมในภาษาญฮูร์จะเขียนติดกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสุวรณ์ วงษาที่ได้ทำการศึกษาคำในภาษาโซ่ ที่บ้านดอนแดง ตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ซึ่งพบว่า ระบบคำ คำในภาษาโซ่แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1. คำที่มีพยางค์เดียว มีหน่วยคำเดียว 2. คำที่มีหลายพยางค์ มีหน่วยคำเดียว 3. คำที่มีหลายพยางค์ มีหลายหน่วยคำ ได้แก่ คำประสม คำซ้ำ คำซ้อน และคำเติม โดยแบ่งหมวดคำนำมาวิเคราะห์เป็น 15 หมวดคำ การเรียงคำ ได้ศึกษาในส่วนการเรียงคำเป็นสองระดับคือ การเรียงคำในระดับวลีและการเรียงคำในระดับประโยค (2543: 147)

ประเภทของคำประสมในภาษาญฮูร์ ถ้าตัดคำประสมออกไป ประเภทของคำหลายพยางค์ในภาษาญฮูร์ก็จะมีคำอยู่สองประเภท คือ คำมูล กับ คำประสม คำมูลทั้งหลายแม้จะมีหลายพยางค์ก็ไม่มีสิทธิที่จะเป็นคำประสมได้ หรือถ้าเป็นได้ก็คงใช้เวลาพัฒนาพอสมควรทีเดียว เพราะไม่สามารถแยกมาพูดเป็นส่วน ๆ ได้ และถ้าพิจารณารูปลักษณะของคำ และหน่วยคำ หรือความหมายของคำอันเป็นส่วนประกอบของคำประสมเป็นหลักในการจัดประเภทแล้วสามารถจัดแบ่งประเภทของคำประสมในภาษาญฮูร์ออกเป็น 4 ประเภท คำประสมทั้ง 4 ประเภท ในภาษาญฮูร์ต่างก็เป็นคำประสมเหมือนกัน แต่จะแตกต่างกันโดยวิธีการประสม ลักษณะของคำประสม และความหมายของคำประสมทั้ง 4 ประเภทนี้ เมื่อนำมาวิเคราะห์ในภาษาญฮูร์แล้วสามารถแจกแจงได้ดังนี้

1. คำประสมอิสระ (Free compound forms) ได้แก่ คำประสมที่เกิดจากการนำเอาคำมูลตั้งแต่สองคำขึ้นไปมาประสมกันแบบง่าย ๆ เป็นคำประสมสองพยางค์หรือหลายพยางค์ โดยมีคำแรกเป็นคำหลักและคำที่เอามาประสมมักจะเป็นคำขยาย กล่าวคือ ถ้าคำแรกเป็นคำนาม คำที่มาประสมจะเป็นคำนามด้วยก็ได้หรือถ้าคำแรกเป็นคำนาม คำที่มาประสมจะเป็นคำขยายหรือคำคุณศัพท์ และถ้าคำแรกเป็นคำกริยา คำที่มาขยายจะเป็นกรรมหรือเป็นกริยาด้วยกันก็ได้ความหมายก็จะเปลี่ยนหรือแตกต่างกันตามไปด้วย

คำนาม + คำนาม	คำนาม
/taɯm + phraɔat/ [ต้ม + พราต] (ต้ม + กล้วย)	/taɯmphraɔat/ [ต้มพราต] ‘ต้มนกล้วย’
คำนาม + คำกริยา	คำนาม
/daɯak + choɯon/ [ตาก + โขง] (น้ำ + ต้ม)	/daɯakchoɯon/ [ตากโขง] ‘น้ำต้ม’

2. คำประสมประสาน (Affixes compound forms) หรือวิธีเพิ่มคำ (affixation) วิธีการเพิ่มคำหรือเพิ่มพยางค์ภาษาฮกกรเป็นภาษาที่มีระบบหน่วยคำการประกอบเป็นคำ อาจใช้หน่วยคำเติมศัพท์ เช่น หน่วยคำเติมหน้าศัพท์ (prefix) และหน่วยคำเติมกลางศัพท์ (infix) หน่วยคำเติมศัพท์เหล่านี้เมื่อนำมาประกอบกับหน่วยคำฐานแล้วจะทำให้เกิดการเปลี่ยนชนิดของคำ เช่น จากคำนาม เป็น คำกริยา ตัวอย่างเช่น /chaɔr/ “ย่างไม้หรือซัน” (คำนาม) เมื่อเติมหน่วยหน้าศัพท์ /kɔ-/ ลงไปจะเป็น /kɔchaɔr/ “อุดด้วยย่างไม้หรือซัน” (คำกริยา) หรือจากกริยาประเภทหนึ่งเป็นกริยาอีกประเภทหนึ่ง ตัวอย่างเช่น /kaɯi/ “หัก” (อกรรมกริยา) เมื่อเติมหน่วยหน้าศัพท์ /tɔ-/ ลงไปจะเป็น /tɔkaɯi/ “หัก” (สกรรมกริยา) เป็นต้น วิธีการประกอบคำ เช่นนี้ เรียกว่า วิธีการแปลงหมวดคำ (derivation)

คำเติม คือ คำที่เกิดขึ้นใหม่โดยการเติมหน่วยคำเข้าไปในคำหลัก มีทั้งที่เติมข้างหน้าและตรงกลาง (หมายถึง อุปสรรค และอาคม ซึ่งตรงกับ prefix และ infix ในภาษาอังกฤษ) ในภาษาฮกกรเป็นภาษาที่มีระบบการเติมหน่วยคำ (affixation) เพื่อแสดงลักษณะทางไวยากรณ์ เช่นเดียวกับภาษากลุ่มมอญ-เขมรอื่น ๆ หน่วยคำเติมส่วนมากจะเป็นหน่วยคำเติมข้างหน้าคำ เมื่อเติมแล้วมีผลทำให้เกิดคำใหม่ แต่ยังมีเค้าความเติมอยู่ในปัจจุบันระบบนี้มีการใช้ไม่มากนัก

ในงานวิจัยภาษาฮกกร พบหน่วยคำอุปสรรคดังต่อไปนี้

kɔ-เติมหน้าคำกริยาทำให้คำกริยานั้นเป็นกริยาที่ทำให้เกิดอีกกริยาหนึ่ง (ให้ความหมายว่า ทำให้บางสิ่งบางอย่างเกิดขึ้น)

ดังนั้นคำประสมซ้ำ สามารถที่จะแยกคำหลักออกได้จึงจัดเป็นคำประสมซ้ำคำซ้ำ
สี่พยางค์ที่มีสองพยางค์ใดพยางค์หนึ่งซ้ำกัน ส่วนอีกสองพยางค์ที่เหลือจะไม่มีซ้ำกัน
ลักษณะของคำซ้ำประเภทสี่พยางค์สามารถแยกคำหลักออกได้จึงจัดเป็นคำประสมซ้ำ

คำประสมซ้ำ สามารถที่จะแยกได้ว่าคำใดเป็นคำหลักและคำใดเป็นคำซ้ำออกได้
จึงจัดเป็นคำประสมซ้ำสามารถแบ่งตามโครงสร้างได้ดังนี้

1. ก + ข

ก.) คำซ้ำที่มีความหมายกว้างขึ้น

/ku↔n + ku↔n/ [กวน + กวน] /ku↔nku↔n/ [กวนกวน] ‘เด็ก’
(ลูก + ลูก)

ข.) คำซ้ำที่มีความหมายเพิ่มขึ้นหรือเน้นขึ้น

/m↔r + m↔r/ [เหมาะ + เหมาะ] /m↔rm↔r/ [เหมาะเหมาะ] ‘สวยมาก ๆ’
(สวย + สวย)

นอกจากนี้ ภาษาอีสานยังมีคำศัพท์ที่มีลักษณะคล้ายคำซ้ำเป็นจำนวนมาก
แต่ความหมายของคำศัพท์คำเดียวกับรูปศัพท์ที่ซ้ำนั้นไม่เกี่ยวข้องกัน ตัวอย่างเช่น

/thooN + thooN/ [โทง + โทง] /thooNthooN/ [โทงโทง] ‘ปลาไหล’
(ขอ + ขอ)

2) กข + กค

/ne↔c-kh↔nu↔n + ne↔c-ta↔k/ [เนจ-เคอะนูน + เนจ-ตัก] /hlo↔m/[ฮ โล ม]
‘เครื่องนุ่งห่ม’

(/ne↔c/[เนจ] ‘ผ้า’, /kh↔nu↔n/[เคอะนูน] ‘นุ่ง’, /ta↔k/[ตัก] ‘ห่ม’)

3) กข + คง

/hi↔r-n↔ek + ch↔k-chr↔e/ [ฮี-นอก + ชอก-แชร]/do↔n/ [โดง] ‘ชนบท’

(/hi↔r/[ฮี] ‘บ้าน’, /n↔ek/[นอก] ‘นอก’ ,/ch↔k/[ชอก] ‘คอก’, /chr↔e/[แชร]
[แชร] ‘นา’)

4. คำประสมคู่ (Paring compound forms) ได้แก่ คำประสมที่เกิดจากการ
ประสมคำที่มีความหมายเป็นคู่ หรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันหรืออยู่ในกลุ่มเดียวกัน
เวลาพูดมักจะพูดรวมกันเสมอ เป็นคำประสมที่มีความหมายรวม หรือความหมายใหม่
ความหมายจะอยู่ที่คำแรกหรือจะอยู่ที่คำหลังก็ได้

/mɔːɔːɔːɔːphaɔaɔ/ [แม-พา] ‘พ่อแม่’ /pɔːɔːɔːciiɔ/ [ปอง-ญีจ] ‘พี่น้อง’

/ku ɔːn-caw/ [กวน-แจ] ‘ลูกหลาน’ /paa=ɔː ɔː-k ɔːɔː ɔːɔː/ [ปาง-กอ] ‘ปากคอ’

คำประสมประเภทนี้เรียกว่า คำประสมคู่ ส่วนความหมายของคำอาจอยู่ที่คำแรกหรือคำหลังก็ได้

ในเมื่อคำทุกคำในภาษาญ้อกรต่างก็จัดเป็นหมวดคำตามความหมายตามตำแหน่ง หรือตามหน้าที่ของคำนั้น ๆ ดังกล่าวแล้ว ในกรณีที่ถูกจัดเป็นหมวดหมู่ของหมวดคำตามหน้าที่ดังกล่าว และการที่จะรู้ชัดว่าคำนั้น ๆ ทำหน้าที่อะไรในประโยคจึงต้องอาศัยบริบทของคำนั้น ๆ ในประโยคประกอบด้วยจึงสามารถทราบได้ และการศึกษาหมวดคำภาษาญ้อกรจากการวิเคราะห์การสร้างคำสามารถจัดหมวดคำ (word classes) ในภาษาญ้อกรออกเป็น 12 หมวด

1) คำนาม (Nouns)	8) คำเชื่อม (Linkers)
2) คำสรรพนาม (Pronouns)	9) คำนับ (Numerals)
3) คำกริยาแท้ (Main verbs)	10) คำปฏิเสธ (Negators)
4) คำกริยาช่วย (Auxiliary verbs)	11) คำอุทาน (Exclamatives)
5) คำวิเศษณ์ (Adverbs)	12) คำกำหนด (Determinatives)
6) คำคุณศัพท์ (Adjectives)	13) คำหมาย (Markers)
7) คำลักษณนาม (Classifiers)	

6. ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาภาษาญ้อกรในถิ่นอื่นในลักษณะเดียวกันกับงานวิจัยนี้ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับภาษาญ้อกรที่ได้วิจัยไว้แล้วนี้ เพื่อศึกษาความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของภาษาญ้อกร

2. ควรศึกษาวิจัยภาษาญ้อกรในเรื่องคำยืม เพราะปรากฏการใช้คำที่ตรงกันหรือคล้ายคลึงกันกับภาษาอีสาน ภาษาโคราช ภาษาไทย

3. ควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการใช้คำในภาษาญ้อกร เนื่องด้วยอิทธิพลของภาษาอื่น

4. ควรศึกษาในรูปแบบประโยคของภาษาญ้อกรในบริบทของคำพูดต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างจากประโยคที่พบในคำพูด ผู้วิจัยสังเกตว่า ในคำพูดต่อเนื่อง ผู้บอกภาษาจะออกเสียงคำต่างไปจากในคำพูดเดี่ยว

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตรริยา ชูรัตน์. (2553). “รูปแบบระดับเสียงซึ่งได้รับอิทธิพลจากคุณสมบัติน้ำเสียงของพยัญชนะและสระในภาษาญ้อฮูกร (ชาวบน)”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต**. คณะอักษรศาสตร์ วิชาภาษาศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิพัฒน์ กระแจะจันทร์. (2562). จาก “มะนีฮ ญ้อฮูกร” (ชาวญ้อฮูกร) สู่การเป็นมอญทวารวดี และกระบวนการคืนความรู้สู่ชุมชนบ้านไร่. **วารสารอารยธรรมศึกษา โขง – สาละวิน**, 5(1), 77-78.
- พระมหาสุววรรณ วงษา. (2543). “การศึกษาคำในภาษาโซ่ ที่บ้านดอนแดง ตำบลท่าจำปา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม”. **ศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนันต์ ลิ้มปคุปตถาวร และคณะ. (2549). **ญ้อฮูกร มอญโบราณแห่งเทพสถิต**. กรุงเทพฯ: บริษัท โอ.เอส. พรินติ้ง เฮาส์ จำกัด.